

ข่าวสาร

ประชาคม

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ประกันคุณภาพการศึกษา

ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๕ (กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒)
www.onesqa.or.th

ทำไม กศน. ต้องสอบ O-net

เรื่องออกแพนรับมือวิกฤตินักศึกษาดตกงาน¹

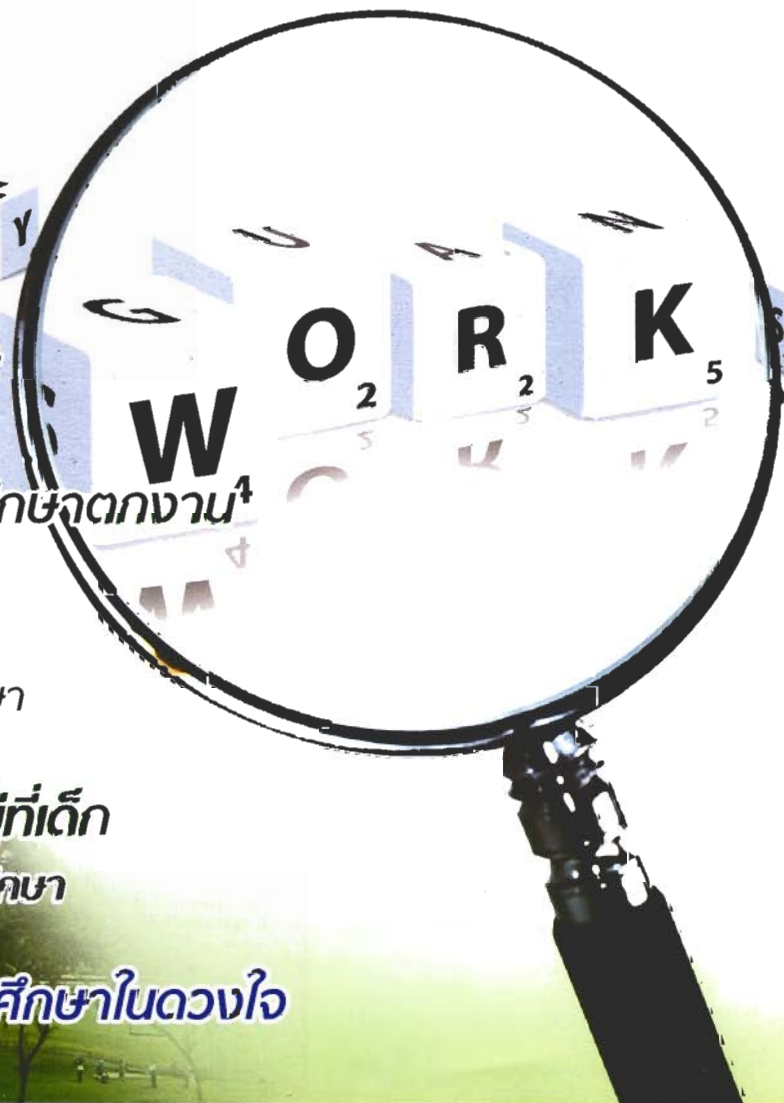
จิตตปัญญาศึกษา

รุ่งอรุณแห่งจิตสำนึกใหม่ทางการศึกษา

เทคโนโลยีช่วยชะโงก...หัวใจอยู่ที่เด็ก

ผู้ว่าขอयरส่วข้ค้งงานเขตพื้นที่ค้การศ้กษา

การประกอวตเรียงควมสถานศ้กษาในดวงใจ

Editor บรรณาธิการ

เสร็จสิ้นกันไปแล้ว สำหรับการตรวจติดตามผลการปฏิบัติงานตามคำรับรอง การปฏิบัติราชการของสถาบันอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๑ จำนวน ๗๒ แห่ง ซึ่งเริ่มออกติดตามตั้งแต่ต้นเดือนมกราคม และสิ้นสุดการติดตามเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ที่ผ่านมา

โดย สำนักงาน ก.พ.ร. จะแจ้งผลการดำเนินงานตามคำรับรองฯ อย่างเป็นทางการในเดือนมีนาคม ๒๕๕๒ นี้ ทั้งนี้ ผลการติดตามจะออกมาเป็นอย่างไรนั้น มหาวิทยาลัยใดได้ผลงานเป็นไปตามคำรับรองและเป็นที่น่าพอใจก็ขอให้รักษาความดีนั้นไว้ ส่วนมหาวิทยาลัยใดที่มีผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายก็ขอให้รีบดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เนื่องจาก ณ ขณะนี้ก็เข้าสู่การดำเนินงานของไตรมาสที่ ๒ ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้ว หากริบวางแผนและดำเนินการแก้ไขได้ตรงจุดประสงค์ก็จะสามารถปรับปรุงพัฒนาผลการดำเนินงานให้เข้าสู่เป้าหมายได้

ทั้งนี้ ขอให้ทุกมหาวิทยาลัยศึกษาคู่มีผลการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสถาบันอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ลึกซึ้งและถูกต้องตามคำอธิบายและแนวทางการประเมินผล และขออย่าว่าการประเมินผลการปฏิบัติราชการฯ นี้ไม่ต้องการให้มหาวิทยาลัยทำการเปรียบเทียบหรือแข่งขันกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ แต่ต้องการให้มหาวิทยาลัยเกิดการแข่งขันกับตัวเอง มีการปฏิบัติราชการที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพ ประสิทธิผล คุณภาพการให้บริการ ตลอดจนการพัฒนาสถาบันของตนเอง

รฐาปนีย์ ผิวผ่อง
บรรณาธิการ

รายชื่อกองบรรณาธิการ

บรรณาธิการบริหาร

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์
ดร.เพชรฯ พิพัฒน์สันติกุล
นายนาวัน วิทยาภรณ์
ดร.คมศร วงษ์รักษา
นาวาตรีหญิง ดร.กิตติยา เอ็ฟพานส

บรรณาธิการ

นางสาวฐาปนีย์ ผิวผ่อง

กองบรรณาธิการ

นางสาวกัศพิษา ภูทับทิม
นางศิริธร เวียนศิริ
นางสาวอรุณี รุ่งเรือง

ทำไม กศน. ต้องสอบ O-net

เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ สมศ.จัดสอบ O-net ผู้เรียนที่จะสำเร็จการศึกษาจาก กศน. จำนวน ๕๐๐ อำเภอ ทั้ง ๗๖ จังหวัดที่จะรับการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ นี้ โดยการจัดสอบในครั้งนี้ได้รับความร่วมมือจากสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย (กศน.) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ให้การสนับสนุนสถานที่สอบตลอดจนประสานการจัดสอบ และที่สำคัญคือ สำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) จัดพิมพ์ข้อสอบให้โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย และอำนวยความสะดวกในการแนะนำการขนส่งข้อสอบอย่างปลอดภัย

เห็นได้ว่า จากความร่วมมือของทุกฝ่ายก็ด้วยเหตุผลเดียว คือ คุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ กศน. ได้มาตรฐานหรือไม่ โดยใช้ข้อสอบกลาง ซึ่งเป็นข้อสอบมาตรฐานจาก สทศ. ที่ทำหน้าที่นี้โดยตรง ถึงแม้จะใช้เป็นข้อมูลประกอบตัวบ่งชี้ ๑ ใน ๙ ตัวชี้วัดในมาตรฐานที่ ๒ ว่าด้วยเรื่อง การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนอกระบบ ถือเป็น การพิสูจน์ความจริงที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ความร่วมมือ ว่าผู้สำเร็จการศึกษามีทักษะการเรียนรู้ได้มาตรฐานเทียบเท่าการสำเร็จการศึกษาในช่วงชั้นที่ ๔ หรือไม่ การทดสอบ O-net มิใช่มีหน้าที่เพียงแค่ให้ผู้สอบนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการสอบเข้ามหาวิทยาลัยเท่านั้น การสอบด้วยข้อสอบที่เป็นมาตรฐานกลางเป็นการบ่งบอกว่า ผู้เรียนสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรในแต่ละช่วงชั้นหรือไม่

เมื่อ ๑๐-๒๐ ปีที่ผ่านมา กศน. ได้มีบทบาทในการสอบเทียบด้วย ทำให้มีนักเรียนที่ยังไม่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ และต้องการสอบเข้ามหาวิทยาลัยก่อนมาสอบเทียบเพื่อใช้วุฒิ ม.๖ ไปสอบเข้ามหาวิทยาลัย (ในอนาคตการสอบเทียบโดย สทศ. น่าจะกลับมาอีกครั้งหนึ่ง) แต่ในปัจจุบัน กศน. มีบทบาทในการให้โอกาสแก่ผู้ที่พลาดโอกาสสำเร็จการศึกษาในระบบโรงเรียน ไม่ว่าจะด้วย

สาเหตุใดก็ตาม ถือเป็น การจัดการศึกษาทางเลือกที่สังคมไทยวางระบบไว้ และ กศน. ก็เลือกที่จะจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในระบบโรงเรียนมาประยุกต์ใช้จัดการศึกษา เน้นการปฏิบัติและการเข้ากลุ่ม เป้าหมายปลายทางที่ผู้เรียนคาดหวัง คือ วุฒิที่ได้จากการเทียบความรู้ ซึ่งยังไม่มีการพิสูจน์ได้ว่าเทียบกันได้หรือไม่ เพราะปัจจุบันคนที่จบการศึกษาจากในระบบโรงเรียนก็ยังคงถูกนิทว่า “อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้” เช่นเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม ขณะนี้ประเทศไทยได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๑๘ มาตรฐาน เพื่อใช้ในการประกันคุณภาพภายใน เพื่อการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน ขณะเดียวกันก็มีการพัฒนามาตรฐานการศึกษานอกระบบโรงเรียน จำนวน ๙ มาตรฐาน เพื่อใช้ในการประกันคุณภาพภายในด้วยเช่นเดียวกัน แน่นนอนการลงทุนทั้งกำลังกาย กำลังใจ และงบประมาณ ถ้าสามารถตอบได้ว่า คุณภาพการจัดการศึกษาของ กศน. ได้คุณภาพหรือไม่ สมศ. คิดว่าคุ่มมากที่จะตอบสังคม สาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และแสดงความรับผิดชอบของการใช้จ่ายงบประมาณจากภาษีของประชาชน

ทั้งนี้ ผลของการวัดผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน กศน. จะออกมาเป็นอย่างไร จุลสารประชาคมประกันคุณภาพการศึกษา จะขอรายงานให้ทราบอีกครั้ง

เรื่อกออกแผนรับมือวิกฤตินักศึกษาตกงาน

จากกระแสข่าวร้อนและรุนแรงที่เป็นผลกระทบต่องสังคม ประเทศชาติ และกระจายไปทั่วโลก ในภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอย ส่งผลให้เกิดภาวะการณ ขาดทุนของภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม จนมีผลต่อทุกภาคส่วนของสังคม ปัญหาหนึ่งที่รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำลังเร่งช่วยกันแก้ไขอยู่ขณะนี้ คือ ปัญหาบัณฑิตตกงาน ทางออกจะเป็นอย่างไรนั้น จุลสารประชาคม ประกันคุณภาพการศึกษาขอนำเสนอสาระจากประเด็นการสนทนาในรายการ บ่ายนี้มีคำตอบ ซึ่งออกอากาศเมื่อวันจันทร์ที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ เวลา ๑๔.๐๕-๑๔.๕๐ น. ณ สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี มาเสนอให้เห็น อย่างน้อยก็เป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถหยิบยกไปเป็นวิธีการแก้ไขได้ โดยวิทยากรที่ร่วมรายการนั้นประกอบไปด้วย นายชัยณรงค์ อินทรมิทธิพิทย์ รักษาการประธานคณะกรรมการบริหาร สมศ. ดร.สุเมธ แยม่มุ่น เลขาธิการ คณะกรรมการการอุดมศึกษา และนายเฉลียว อยู่สีมารักษ์ เลขาธิการ คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สถานการณ์ที่จะมีบัณฑิตตกงานจำนวนมากในปี ๒๕๕๒ ภาควิชาเอกชนวางแผนรับมืออย่างไร

นายชัยณรงค์ อินทรมิทธิพิทย์ : ภาคเอกชนเห็นภาพชัดเจนกับปัญหานี้ เมื่อ ๓ เดือนที่แล้ว ซึ่งนับว่าครั้งนี้จะเป็นครั้งที่รุนแรงที่สุด ประเทศไทย เคยมีปัญหาแบบนี้เมื่อ ๑๐ ปีที่แล้ว แต่เกิดจากสถานการณ์ในประเทศเอง แต่ครั้งนี้เกิดจากต่างประเทศซึ่งเป็นตลาดหลักสำคัญที่ค้าขายกับไทย เช่น สหรัฐฯ ญี่ปุ่น ยุโรป แล้วเป็นปรากฏการณ์ที่เราไม่สามารถคาดการณ์หรือ คำนวณได้ เหมือนการคำนวณยอดการขยายเทียบกับ GDP ถ้า GDP ลดลง ๑ เปอร์เซ็นต์ ก็จะรู้ว่าขายของได้น้อยลงที่เปอร์เซ็นต์ แต่ถ้าขายของได้น้อยลงที่เปอร์เซ็นต์ ก็จะรู้ว่าต้องปิดโรงงานหรือลดการผลิตลงเท่าไร แล้วทอนออกมาเป็นกำลังคนได้ แต่คราวนี้ทุกคนต้องยอมรับว่าไม่ทราบจริง ๆ สิ่งที่เกิดขึ้นทุกวันเราไม่สามารถคาดเดาได้ โดยเฉพาะประเทศไทย มีอุตสาหกรรมภาคการส่งออกเป็นหลัก เพราะฉะนั้นจะส่งผลกระทบต่อ โรงงานที่อาจจะต้องปิดตัวทันที โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าไม่มีเครดิตในการซื้อ

ท่ามสามารถประเมินตัวเลขคนตกงานได้หรือไม่

นายชัยณรงค์ อินทรมิทธิพิทย์ : สำหรับในบ้านเราค่อนข้างจะคำนวณ ตัวเลขคนตกงานได้ลำบาก เพราะมีตัวเลขของแรงงานภาคเกษตรจำนวนมาก ซึ่งขึ้นอยู่กับฤดูกาล ภาคอุตสาหกรรมที่ใช่แรงงานมากจะมีการเปลี่ยนแปลง เพราะฉะนั้นโดยปกติเราถือว่าเรามีแรงงาน ๓๐ ล้านคน การที่คนตกงาน ๒-๓ ล้านคน ถือเป็นเรื่องปกติ เพราะฉะนั้นตัวเลข ๗-๘ แสนคน ถือเป็น เรื่องปกติ คิดเป็น ๖ เปอร์เซ็นต์ จริง ๆ แล้วตามมาตรฐานต่างประเทศถือว่า ไม่น่ากลัว เพียงแต่ว่าเราไม่มีประสบการณ์เพราะเราเคยจ้างงานเกือบจะ เต็มที่อยู่เสมอ และขาดแคลนจนต้องนำเข้าแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านด้วย เพราะฉะนั้นเราเคยชินกับการที่มีคนทำงานเต็ม พอทราบว่าจะมีตัวเลข คนตกงาน ๒-๓ ล้านคนก็ตกใจ แต่ทั้งนี้ต้องเข้าใจเหตุผลของสิ่งที่เกิดขึ้นด้วย ภาคเอกชนพยายามแยกแยะให้เห็นว่าจะเกิดขึ้นทั้งภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการ แต่ที่เป็นห่วงมากที่สุดคือ ภาคส่งออก โดยเฉพาะ อุตสาหกรรมรถยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีการเลิกจ้างกันแล้วในสหรัฐ

จากการประเมินของ สมศ. มีข้อเสนอแนะกับนักศึกษาที่กำลังจะตกงานในปี ๒๕๕๒

นายชัยณรงค์ อินทรมิทธิพิทย์ : ตลอด ๔-๕ ปีที่ สมศ. ทำการประเมินได้เห็นว่ามีผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการบ่นมากเรื่องของคุณภาพ บัณฑิตที่จบทั้งระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษา คุณภาพในที่นี้หมายถึง ทักษะดีในการทำงาน ความตั้งใจที่จะเรียนรู้ในการทำงาน ความเอาใจจริง เอาใจกับงาน ซึ่งเชื่อว่ามาจากค่านิยมที่สืบทอดกันมานานที่ได้ปริญญาแล้ว ก็จะได้เป็นเจ้าของคน ต้องทำงานในบริษัทใหญ่ มีลูกน้อง ทำงานนั่งโต๊ะ แบบเรียกว่ามือไม่เปื้อน ซึ่งเป็นความเข้าใจผิดโดยสิ้นเชิง โลกปัจจุบันนี้ โดยเฉพาะภาคเอกชนต้องทำงานหนัก ประกอบกับอุตสาหกรรมที่เปิด ในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมประกอบอุปกรณ์ตามไลน์ ต่างจาก ประเทศตะวันตกจะทำงานตั้งแต่เริ่มคิด ผลิตและสามารถสร้างราคา เพราะฉะนั้นแรงงานของบ้านเราจึงขาดความภาคภูมิใจ ขาดแรงบันดาลใจ ในสิ่งที่ทำ ทำงานให้ผ่านไปวัน ๆ เท่านั้น

สมศ. มีแนวการรับมือและแก้ปัญหานักศึกษาที่กำลังจะตกงาน ในปี ๒๕๕๒ อย่างไร

นายชัยณรงค์ อินทรมิทธิพิทย์ : สมศ. ได้เสนอไปเป็นขั้นเป็นตอน และเร่งด่วนในการแก้ปัญหาซึ่งจะใช้วิกฤติในช่วงนี้ให้เป็นโอกาส โดยเปิด การอบรมแบบใหม่เรียกว่า Pre service training ซึ่งจะนำสถานศึกษากับ สถานประกอบการภาคเอกชนร่วมมือกัน โดยครูอาจารย์มาช่วยกัน ร่างหลักสูตรให้กระชับ ชัดเจน และเหมาะสมกับการทำงานจริงของ อุตสาหกรรม โดยรัฐบาลต้องเข้ามาสนับสนุนค่าใช้จ่าย ได้แก่ ค่าอบรม ลดภาษีให้บางส่วน เป็นต้น ผลที่ได้คือภาคเอกชนจะได้คนที่มีความรู้และ ไปทำงานได้เลยโดยไม่ต้องเสียเวลาฝึกอบรมใหม่ ขณะเดียวกันนักศึกษา จะได้ปฏิบัติและสัมผัสชีวิตงานจริง ๆ เพราะฉะนั้นจะสามารถปรับสภาพ จิตใจให้พร้อมรับการทำงานได้ล่วงหน้า

สกอ. ในฐานะกำกับดูแลระดับอุดมศึกษา คาดว่าจะมี นักศึกษาที่จบใหม่ได้รับผลกระทบอย่างไรบ้าง

นายสุเมธ แยม่มุ่น : ผู้ที่จะจบการศึกษาทั้งระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก ประมาณ ๓๖๐,๐๐๐ คน โดยร้อยละ ๗๐ จบด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ร้อยละ ๒๕ จบทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี และร้อยละ ๕ จบด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ ในปี ๒๕๕๐ มีอัตราคนว่างงาน ๕๐ เปอร์เซ็นต์ จากจำนวนบัณฑิตที่ผลิตในปีนั้น ประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ คน เทียบกับจำนวนบัณฑิตใหม่ในปีนั้นประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ คน คาดว่าตัวเลขที่มีปัญหาจริง ๆ ประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ คน ซึ่ง สกอ. ได้เตรียมวางแผนช่วยเหลือเด็กกลุ่มนี้ไว้ด้วยกัน ๒-๓ ขั้นตอน คือ ระยะเร่งด่วน ต้องให้ข้อมูล แนะนำและเตือนสติแก่นักศึกษาเพื่อเตรียม พร้อมรับกับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในเดือนมีนาคมที่จะถึง โดยอาจารย์ แต่ละคณะแต่ละสาขาวิชาจะต้องสำรวจความต้องการของตลาดเพื่อเป็น ข้อมูลให้แก่บัณฑิต ซึ่งบัณฑิตที่จบกลุ่มสังคมศาสตร์ เช่น รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ นิเทศศาสตร์ อักษรศาสตร์ จะไม่ค่อยน่าเป็นห่วง

ในการปรับตัว เพราะจะไม่ค่อยเลือกงาน ไม่คาดหวังเงินเดือนที่สูงมาก และสามารถทำงานได้หลากหลาย แต่กลุ่มที่ทำงานเฉพาะ เช่น วิศวกรเครื่องกล วิศวกรไฟฟ้า ซึ่งเชื่อมโยงกับภาคอุตสาหกรรมจะปรับตัวได้ยากหากโรงงาน อุตสาหกรรมปิดตัว

สำหรับในช่วงที่โรงงานอุตสาหกรรมปิดลง ควรจะใช้วิกฤติให้เป็นโอกาสในการเตรียมตัวพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้พร้อม โดยให้ความร่วมมือกันระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา ซึ่งสถานประกอบการจะทราบความต้องการของตลาด ส่วนสถานศึกษา จะรู้คุณภาพบัณฑิต ซึ่งมีอยู่ ๓ มาตรการ ดังนี้

๑. โรงงานอุตสาหกรรมที่กำลังจะปิดหรือคำสั่งซื้อลดลง จะเป็นโอกาสได้พัฒนานักศึกษาโดยตรง โดยให้ทำงานและเรียนไปด้วย ในช่วงระยะ ๖ เดือน ๑ ปี หรือปีครึ่งนี้ โดยรัฐบาลกับสถานประกอบการ รับผิดชอบค่าแรงร่วมกัน

๒. มหาวิทยาลัยเตรียมเปิดประกันบัณฑิตอีก ๑ ปี หรือปริญญาโท อีก ๒ ปี เพื่อจะเรียนต่อ โดยหลักสูตรประกันอุตสาหกรรมบัณฑิต เพื่อเตรียมเข้าศึกษาในสาขาที่มีความต้องการของตลาดในอนาคต ตั้งเป้าศึกษากลุ่มนี้ประมาณ ๕๐,๐๐๐ คน

๓. สกอ. ได้ประสานงานกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ เปิดให้บัณฑิตกู้เงินเพื่อประกอบอาชีพส่วนตัวโดยเสนอโครงการมาพิจารณา มีวงเงินกู้รวม ๕,๐๐๐ ล้านบาท

สอศ. วิกฤตจวบกับปัญหานักศึกษาระดับอาชีว-ตถกวน ในปีหน้าหรือไม่ อย่างไร

นายเฉลียว อยู่สีมารักษ์ : ในปี ๒๕๕๒ ระดับอาชีวจะมีนักศึกษาที่กำลังจะจบในเดือนมีนาคมนี้ ได้แก่ ปวช. ประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ คน ซึ่ง ๙๐ เปอร์เซ็นต์จะศึกษาต่อ และระดับ ปวส. มีจำนวนประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คน ซึ่ง ๓๐ เปอร์เซ็นต์จะทำงาน และ ๗๐ เปอร์เซ็นต์เข้าศึกษาต่อ หมายถึงจะมีเด็กอาชีวประมาณ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ที่จะเข้าทำงาน แต่อย่างไรก็ตาม ถ้าเด็กกลุ่มนี้ทำงานไม่ได้ก็จะกลับไปสู่สถานศึกษาที่เรียน สำหรับการศึกษาระดับอาชีวจะนั้นมีหลายวิชาที่เด็กจบแล้วมีงานทำได้ เช่น ช่างอุตสาหกรรม ในแต่ละปีจะมีนักศึกษาที่จบช่าง ๕,๐๐๐ คน ซึ่งจะไปประกอบอาชีพส่วนตัวได้ และหากไม่เลือกงานก็จะมิงงานทำ เพราะมีงานบริการหลายส่วนที่ต้องการ ได้แก่ โรงแรม สนามกอล์ฟ แต่เด็กปัจจุบันเลือกงาน เมื่อจบสายของตัวเองแล้วแต่อยากเป็นเจ้าของคนคนจึงเป็นปัญหาไม่มีงานทำ

สอศ. ได้จัดให้มีโครงการเฝ้ามองช่วยเหลือนักศึกษาหรือไม่ อย่างไร

นายเฉลียว อยู่สีมารักษ์ : สอศ. ได้ดำเนินการมาโดยตลอด ซึ่งระดับอาชีวจะมีนักศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ การกักมี ๒ ส่วน คือ เปิดการเรียนการสอนด้านวิชาชีพ ปวช. ปวส. และปริญญา ส่วนที่ ๒ คือ ส่วนฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น เช่น ช่าง ศิลปกรรม พาณิชยกรรม เกษตรกรรม ซึ่ง สอศ. ได้จัดให้มีโครงการที่สนับสนุนแก่เด็กที่มีความสามารถ ปัจจุบัน นักศึกษาอาชีวได้ทำโครงการและจดสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตรรวม ๙๖๖ รายการ ซึ่ง สอศ. ได้ทำหน้าที่ประสานและจัดให้มีการพบปะกันระหว่าง นักศึกษากับผู้ประกอบการ โดยล่าสุดคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติหลักเกณฑ์ วิธีการว่าด้วยการแบ่งผลประโยชน์ให้นักศึกษาถึง ๖๐ เปอร์เซ็นต์

สอศ. มีแผนงานสนับสนุนนักศึกษาให้กลับไปทำงานใน ภูมิภาคหรือท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร

นายเฉลียว อยู่สีมารักษ์ : สอศ. ได้วางนโยบายในการรับนักศึกษาใหม่ โดยกำหนดให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยประชุมกับผู้ว่าราชการจังหวัด และอุตสาหกรรมจังหวัด แรงงานจังหวัด สถานประกอบการพื้นที่ และนิคมอุตสาหกรรมจังหวัด พยายามความเป็นไปได้หรือโอกาสการเกิดใหม่ หรือปิดตัวของอุตสาหกรรมในจังหวัดอีก ๕-๑๐ ปีข้างหน้า เพื่อจะได้ผลิตบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการในชุมชน

โครงการเฝ้ามองเพื่อประกอบธุรกิจส่วนตัวจะทำให้นักศึกษาไม่กระตือรือร้น และไม่ประสบความสำเร็จหรือไม่

นายชัยณรงค์ อินทรมิทรัพย์ : การทำธุรกิจไม่ใช่เป็นเรื่องง่าย ดังนั้น จึงต้องมีโครงการพี่เลี้ยงน้อง ซึ่งได้ทดลองมาแล้วพบว่าประสบความสำเร็จสูงมาก โดยให้รุ่นพี่ที่ประสบผลสำเร็จมาร่วมเป็นพี่เลี้ยงและประเมินผล โดยนำบัณฑิตที่จบใหม่มาทำงานจริง ๆ ในงานที่ต้นตอและในสถานประกอบการจริง มีการจ่ายเงินเดือน และรัฐเข้ามาสนับสนุนเงินเดือนสำหรับตัวรุ่นน้อง รุ่นพี่ และบริษัท เพื่อให้เกิดแรงจูงใจ จากนั้น ๓ เดือนทำการประเมินผลการทำงานของเด็กรุ่นน้อง สอบถามความคิดเห็นและความสนใจในงาน ส่วนรุ่นพี่จะมาร่วมประเมินความสำเร็จและการทำงานของรุ่นน้องแต่ละคน ถ้าไม่ไหวก็ให้ยุติ และไม่ปล่อยกู้เพื่อป้องกัน NPL ด้วย โครงการนี้ได้ทดลองมาแล้วเมื่อ ๒-๓ ปีที่แล้ว นับว่าเป็นวิธีการที่ประสบผลสำเร็จสูงมาก ซึ่งได้นำต้นแบบมาจากต่างประเทศ มีนักศึกษา กว่า ๖๐-๗๐ เปอร์เซ็นต์ ขณะนี้ก็ยังประกอบธุรกิจอยู่

มีอะไรจะฝากถึงท้ายไว้อย่างไร

นายสุเมธ แยม่มุ่น : ปัจจุบันนี้พบว่ามีเด็กเรียนปริญญาตรีมากเกินไป ขณะนี้เด็กที่จบ ม.๓ เลือกเรียน ม.๔-๖ มากกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งในความเป็นจริงการศึกษาอาชีวเป็นแหล่งผลิตกำลังพลที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ ซึ่งได้คุยกันในระดับนโยบายว่าควรมีเด็กที่เรียนอาชีวมากกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ จะทำให้การวางแผนกำลังพลในระยะยาวได้ตามต้องการ

จิตตปัญญาศึกษา

: รุ่งอรุณแห่งจิตสำนึกใหม่ทางการศึกษา

โดย : จุมพล พูลภัทรชีวิน

ร้อยเรียงความเป็นมาของแนวคิด

จักรวาล โลก และมนุษย์ มีวิวัฒนาการมายาวนาน ทฤษฎีเกี่ยวกับจักรวาล โลก และมนุษย์ ก็มีหลากหลาย หากเราจะพิจารณาการเปลี่ยนแปลงที่ถือเป็นการเปลี่ยนผ่านครั้งยิ่งใหญ่ของโลกมนุษย์ ผ่านการวิเคราะห์หัตถกรรมทางเทคโนโลยีที่มีผลกระทบต่อชีวิตมนุษย์โดยทั่วไปอย่างทั่วถึง และโดยภาพรวมแล้วอาจสรุปได้ว่า มีการปฏิวัติทางเทคโนโลยีที่สำคัญ ๓ ช่วงใหญ่ คือ ช่วงการปฏิวัติเทคโนโลยีทางเกษตรกรรม (ยุคเกษตรกรรม) การปฏิวัติเทคโนโลยีทางอุตสาหกรรม (ยุคอุตสาหกรรม) และการปฏิวัติเทคโนโลยีไซเบอร์เนติก (ยุคไซเบอร์)

การปฏิวัติเทคโนโลยีด้านการเกษตร เริ่มที่ตะวันออกกลาง เมื่อประมาณ ๑๑,๐๐๐ ปีก่อน จากการมีนวัตกรรมในการปลูกและเก็บเกี่ยวข้าว มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตและการดำรงอยู่ของมนุษย์ในสมัยนั้นและต่อ ๆ มา จากสังคมล่าสัตว์และเร่ร่อนมาเป็นเกษตรกร และปลูกหลักทำมาหากินทางเกษตรกรรม จำนวนประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว การเพิ่มขึ้นของประชากรนำไปสู่การเกิดชุมชนเมืองและเมืองใหญ่ ซึ่งเป็นศูนย์กลางของตลาดการค้าและบริการต่าง ๆ อาชีพและการค้าเฉพาะทางเพิ่มขึ้น มีการพัฒนาระบบการเงิน การบัญชีคณิตศาสตร์ และการเขียนอ่าน วัฒนธรรมของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปมากมาย เกิดสิ่งมหัศจรรย์หลายประการ เช่น พีระมิดของประเทศอียิปต์ กำเนิดคัมภีร์ขงจื๊อ อริสโตเติล...

ดูเหมือนมนุษย์จะมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

การปฏิวัติเทคโนโลยีด้านอุตสาหกรรม เป็นการปฏิวัติที่ยิ่งใหญ่ครั้งที่ ๒ ของมนุษยชาติ เริ่มเมื่อประมาณปี ค.ศ. ๑๗๐๐ เมื่อมีการผลิตเครื่องจักรไอน้ำมาใช้แทนแรงม้าในการป้อนน้ำออกจากเหมืองแร่ในประเทศอังกฤษ จากจุดเริ่มต้นของเครื่องจักรไอน้ำมีการพัฒนาเครื่องจักรเหล่านั้นไปใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมและการขนส่ง รถไฟพลังไอน้ำเป็นตัวอย่างที่ดีเด่นของยุคนั้น ตามมาด้วยการผลิตไฟฟ้า หลอดไฟฟ้ าล้องถ่ายภาพยนตร์ และอีกหลาย ๆ อย่าง ตามมา การปฏิวัติอุตสาหกรรมนี้แผ่ขยายไปทั่วโลก ส่งผลต่อสังคม วัฒนธรรม วิถีดำเนินชีวิต และสภาพแวดล้อมของมนุษย์เป็นอย่างมาก

ดูเหมือนมนุษย์จะมีความสะดวกสบายเพิ่มมากขึ้น

การปฏิวัติเทคโนโลยีไซเบอร์เนติก (Cybernetic Technology) เป็นการปฏิวัติทางเทคโนโลยีที่ชัดเจน รวดเร็ว และรุนแรง เริ่มจากแนวคิดของศาสตราจารย์ Howard Aiken แห่งมหาวิทยาลัย Harvard ในสหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ. ๑๙๓๗ ที่เสนอความเป็นไปได้ที่จะสร้างเครื่องคำนวณดิจิทัลอัตโนมัติขนาดใหญ่ สามารถคำนวณผลทางคณิตศาสตร์ได้มากและรวดเร็ว และต่อมาบริษัท IBM ได้ลงทุนสร้างคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ตามแนวทางของศาสตราจารย์ Aiken สำเร็จในปี ค.ศ. ๑๙๔๔ ที่ Cambridge รัฐ Massachusetts คอมพิวเตอร์เครื่องแรกนี้มีชิ้นส่วนทั้งหมด ๗๕๐,๐๐๐ ชิ้น มีขนาดใหญ่เต็มห้อง แต่มีความสามารถในการคำนวณเร็วกว่ามนุษย์หลายเท่า วิวัฒนาการของคอมพิวเตอร์จากอดีตจนถึงปัจจุบันส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมของมนุษยชาติเป็นอย่างมาก ยิ่งเมื่อระบบอินเทอร์เน็ตบังเกิดขึ้น ระบบการสื่อสาร การศึกษา ธุรกิจ...ก็พลิกผันไปจากเดิมแบบถอนรากถอนโคน มนุษย์สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ทั่วโลกอย่างรวดเร็ว ผ่านอินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์มือถือ จนนักวิชาการด้านการสื่อสารท่านหนึ่ง คือ Joseph Pelton ถึงกับบรรยายสภาพของโลกปัจจุบันภายใต้การขับเคลื่อนของเทคโนโลยีไซเบอร์เนติกว่าเป็น "เครื่องจักรที่ใหญ่ที่สุดในโลก" ยิ่งถ้ามนุษย์คิด (และเป็นไปได้) ที่จะเอาระบบอินเทอร์เน็ตฝังเข้าไปอยู่ในตัวมนุษย์ เราจะมีมนุษย์พันธุ์ใหม่ที่เป็น ไซเบอร์ออร์แกนิก (Cyberorganism) ที่มีร่างกายส่วนหนึ่งเป็นโปรโตพลาสซึม (Protoplasm) ส่วนหนึ่งเป็นอิเล็กทรอนิกส์หรือโฟโตนิกส์ (Photonics) และส่วนหนึ่งเป็นไซเบอร์สเปซ (Cyberspace)

ผลของความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกำลังนำมนุษย์ไปสู่การเปลี่ยนผ่านที่ยิ่งใหญ่อีกยุคหนึ่ง คือ การปฏิวัติทางเทคโนโลยีชีวภาพ (Biotechnology) โดยเฉพาะในเรื่องของพันธุศาสตร์ โอกาสที่การปฏิวัติทางเทคโนโลยีชีวภาพจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่ของมนุษยชาติจะมีมากกว่าเครื่องจักรพลังไอน้ำและคอมพิวเตอร์ นักวิทยาศาสตร์โดยเฉพาะด้านพันธุวิศวกรรม กำลังสร้างและทดลองพืชและสัตว์พันธุ์ใหม่ที่จะตอบสนองความต้องการของมนุษย์ และที่สำคัญมีความพยายามที่จะนำความรู้ทางเทคโนโลยีชีวภาพมาใช้ในการเพิ่มสมรรถภาพของมนุษย์ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ของมนุษย์

ดูเหมือนมนุษย์จะมีการ "พัฒนา" แบบก้าวกระโดด

ความรู้และการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร พันธุวิศวกรรม นาโนเทคโนโลยี และโดยเฉพาะในเรื่องของเซลล์ต้นกำเนิด (Stem Cells) มีโอกาสที่จะเปลี่ยนแปลงสังคมและวัฒนธรรมของมนุษย์แบบถอนรากถอนโคนอีกครั้งหนึ่ง จะพลิกผันกระบวนการแพทย์ทั้งระบบ คนจะมีอายุยืนยาวขึ้น สังคมผู้สูงวัย (ส.ว.) จะเพิ่มขึ้น คนจะเก่งเร็วขึ้น ระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง จะเปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิง

คำถามที่น่าสนใจ คือ ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่ตามทิศทาง (รหัสของการพัฒนา) ที่กำลังเป็นไป แท้จริงแล้วมันช่วยให้มนุษย์มีความสุขมากขึ้นจริงหรือไม่ สังคมจะมีสันติสุขจริงหรือไม่

จากความเหนื่อยยากและอันตรายในการดำรงชีวิต (ล่าสัตว์ เร่ร่อน เกษตรกรรม) สู่ความสะดวกสบาย (อุตสาหกรรมและสังคมไซเบอร์) แท้จริงแล้วมนุษย์มีความสุขเพิ่มขึ้นหรือไม่ โลกมีสันติสุขเพิ่มขึ้นหรือไม่

จากสังคมแบ่งปันสู่สังคมแข่งขัน มนุษย์มีความสุขจริงหรือ

ลองมาจินตนาการสร้างอนาคตภาพดู โดยเริ่มจากสิ่งที่ปรากฏขึ้น ต่อหน้าต่อตาในปัจจุบัน แล้วคาดการณ์ผลที่จะเกิดขึ้นตามมา

ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของคอมพิวเตอร์ นาโนเทคโนโลยี เวชภัณฑ์ การขนส่ง อินเทอร์เน็ต และเทคโนโลยีอื่น ๆ ได้เพิ่มขีดความสามารถของมนุษย์ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ตามความต้องการของตนเองเพิ่มขึ้น ไม่ใช่แบบค่อยเป็นค่อยไป แต่จะรวดเร็วเป็นทวีคูณ ยิ่งทำให้มีพัฒนาการของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เร็วและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นอีกเป็นวงจรถัดเนื่อง

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีนำไปสู่การแข่งขันทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ช่วยให้อุตสาหกรรมการแพทย์ก้าวหน้ามากขึ้น คนจะมีอายุยืนยาวขึ้น ประชากรโลกเพิ่มขึ้นจาก ๑ พันล้าน ในปี ค.ศ. ๑๘๖๐ เป็น ๕.๕ พันล้าน ในปี ค.ศ. ๑๙๙๒ และในปัจจุบันมีประมาณ ๖ พันล้านคน และมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ การเพิ่มขึ้นของประชากรมีผลก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม ในหลายลักษณะ กระทบระบบสวัสดิการที่ต้องพิจารณาใหม่ คนรุ่นใหม่ต้องทำงานหนักมากขึ้น เพื่อเลี้ยงคนสูงวัย...

ความก้าวหน้าด้านระบบขนส่งผสมกับแนวโน้ม ๓ ด้านที่กล่าวแล้ว ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายของประชากรได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น มีการเคลื่อนย้ายประชากรกระจายไปทั่วโลก ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมของท้องถิ่น การกรีนทางวัฒนธรรม ทำให้วัฒนธรรมท้องถิ่นถดถอยหายไป นอกจากนั้น ยังเกิดปัญหามลพิษระบบนิเวศที่เสื่อมโทรมลง อันเนื่องมาจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยระบบเศรษฐกิจเสรีทุนนิยม ฉกฉวยและนำทรัพยากรทางธรรมชาติภายใต้ระบบการค้าเสรี และข้อตกลงระหว่างประเทศรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเพิ่มรายได้ให้สูงสุด นำไปสู่ปัญหาอื่น ๆ อีกมากมาย บนทิศทางการ **"พัฒนา"** ตามแบบอย่างของตะวันตก

คำถามที่น่าสนใจ คือ แล้วมนุษย์และโดยเฉพาะประเทศไทยจะมีทิศทางการพัฒนาไปในรูปแบบใด มนุษย์และโดยเฉพาะคนไทยจึงจะมีความสุข วัฒนธรรมที่ดีงามของไทยจึงจะยังคงดำรงอยู่เป็นมรดกของคนไทยและมวลมนุษยชาติ

การเปลี่ยนผ่านที่ยิ่งใหญ่ทั้ง ๓ ช่วงและที่กำลังเกิดขึ้น ดูเหมือนจะทำให้การเป็นอยู่ของมนุษย์ดีขึ้น มีความสะดวกสบายมากขึ้น และ

ดูเหมือนมนุษย์จะมีการ **"พัฒนา"** แบบก้าวกระโดดมากขึ้น

แต่ทำไมโลกจึงเต็มไปด้วยการแข่งขัน จึงดิ้นรน เดิมไปด้วยสงครามและความขัดแย้ง เรามีสงครามโลก ๒ ครั้ง เรามีสงครามในรูปแบบ

และลักษณะต่าง ๆ นับครั้งไม่ถ้วน เช่น สงครามระหว่างประเทศ สงครามภายในประเทศ สงครามระหว่างเผ่าพันธุ์ สงครามระหว่างศาสนา สงครามเศรษฐกิจ สงครามการเมือง...

ทำไมยังพัฒนา ยังมีความทุกข์ ยังมีความขัดแย้ง ยังต้องมี การแข่งขันช่วงชิง

ทำไมยังมีความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มนุษย์ยังมี ความเครียด อยู่ร้อน นอนทุกข์

ทำไมการพัฒนาและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคมและการเมือง ที่ดำเนินอยู่ จึงไม่สามารถทำให้คนมีความสุข มีความรัก ความเมตตา ไม่สามารถทำให้สังคมเข้มแข็ง อยู่เย็นเป็นสุข ไม่สามารถทำให้สภาพแวดล้อมและธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ขึ้น และที่สำคัญไม่สามารถ ทำให้โลกมีสันติภาพได้

หรือเราต้องหยุดคิดเพื่อพิจารณาอย่างจริงจัง อย่างมีสติและปัญญา เกี่ยวกับทิศทางและเป้าหมายของการพัฒนาที่ไหลไปตามกระแส อย่างขาดสติกันใหม่

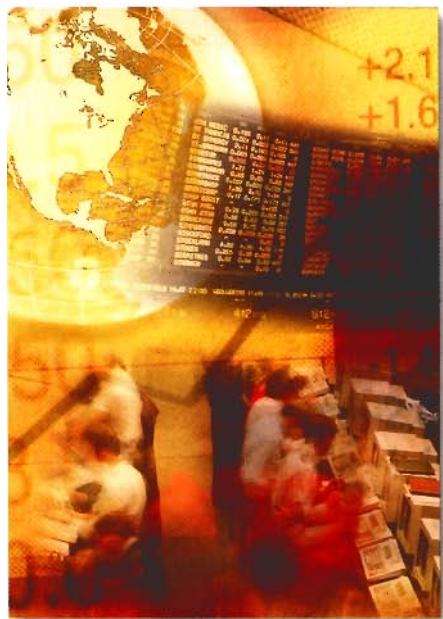
โดยเฉพาะระบบการศึกษาแทนที่จะช่วยเตือนสติและสร้างปัญญา กลับออกแบบและพัฒนาไปเพื่อรับใช้ทิศทางและเป้าหมายของการพัฒนา ตามกระแสหลักดังกล่าวอย่างขาดสติ ขาดจิตสำนึกที่ดีงาม การศึกษา จึงมีแนวโน้มเป็นธุรกิจการศึกษาเพิ่มมากขึ้น

คงถึงเวลาที่ต้องมาสังคายนาระบบการศึกษากันใหม่ทั้งหมด เพื่อสร้างและพัฒนาจิตสำนึกใหม่ทางการศึกษา เพื่อเปลี่ยนทิศทางหรือ หนทางการพัฒนา จากที่เน้นตัวเลขทางเศรษฐกิจ เน้นผลผลิตมวลรวม เน้นความมั่งคั่ง มาเป็นการเน้นความสุขมวลรวม เน้นสุขภาวะและความมั่นคงองค์รวม (Holistic/integral Well-being and Stability) ของคน ชุมชนและสิ่งแวดล้อม

เปลี่ยนจากการเน้นและให้ความสำคัญกับการเรียนรู้และพัฒนามิติ ด้านนอก โดยละเอียดหรือไม่ให้ความสำคัญมิติด้านใน มาเป็นการเน้นและ ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้และพัฒนามิติด้านในของมนุษย์ที่มีความสัมพันธ์กันหนึ่งเดียวกับชุมชน วัฒนธรรม ธรรมชาติและสรรพสิ่ง

เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจธรรมชาติที่แท้ และความสัมพันธ์ระหว่างตนเอง ผู้อื่น สังคม ธรรมชาติและสรรพสิ่ง นำไปสู่การดำเนินชีวิต และวิถีการพัฒนาที่ประสานเป็นหนึ่งเดียวกัน กับธรรมชาติของสรรพสิ่ง

การเปลี่ยนผ่านที่ยิ่งใหญ่ครั้งต่อไป จึงน่า จะเป็นการเปลี่ยนผ่านความคิดจากจิตสำนึกเก่า สู่จิตสำนึกใหม่ (New Consciousness) จาก ทุกสถานะในลักษณะที่รีบเร่ง เร่าร้อน แข่งขัน เพื่อไต่ขั้นลี้มเอาชนะ ตามแนวคิดเศรษฐกิจเสรี ทุนนิยม สู่สภาวะแบบองค์รวม ที่สงบเย็น เป็นสุข มีความพอประมาณ พอเหมาะพอดี มีเหตุผล โดยมีคุณธรรม คุณงามความดีและ ปัญญา เป็นฐานของการพัฒนา

จิตสำนึกใหม่ทางการศึกษา

การศึกษาที่พึงประสงค์ควรจะเป็นเช่นใดจึงจะสร้างจิตสำนึกใหม่ทางการศึกษา นำไปสู่การเปลี่ยนผ่านที่ยิ่งใหญ่ที่พึงประสงค์ดังกล่าว

ก่อนที่จะช่วยกันคิดปฏิวัติระบบการศึกษา ลองมาช่วยกันพิจารณาการศึกษาที่เป็นอยู่ว่าเป็นเช่นใด

การศึกษากระแสหลักโดยรวมที่ดำเนินอยู่ มีลักษณะที่สอดรับสนับสนุนแนวทางการพัฒนาแบบเศรษฐกิจเสรีทุนนิยม ที่ **"ทุ่มเทความพุ่มเฟิยฟุ้งเฟ้อ เพื่อหาความสามารถในการแข่งขัน แย่งชิงกันเป็นหนึ่งใน ฟังฟังอิงเทคโนโลยี มีความคับแคบทางความคิด เสพติดความเป็นเลิศ เจ็ดหน้าใล้ผู้ด้อยผู้น้อยนิด จิตเล็กและมีมัวเห็นแก่ตัว ไม่กลัวผิด...ไขว่คว้าใล้ล่าสุดชีวิต ไม่เคยคิดจะเพียงพอ"**

การศึกษาที่เป็นอยู่นั้นเพียงให้เห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลง แต่ไม่เข้าใจและไม่รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง จึงมีวิชาการบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management) ในลักษณะของวิธีและขั้นตอน (How To) อย่างเป็นระบบในการบริหาร หรือควบคุมการเปลี่ยนแปลง ทาวิธิลดหรือป้องกันผลกระทบในทางลบด้วยวิชาการบริหารความเสี่ยง (Risk Management)...

การศึกษาในปัจจุบันถูกลดคุณค่าเหลือเพียงการเรียนวิชา แล้วเพิ่มมูลค่าและสร้างมูลค่าเพิ่มตามระดับวิชาหรือปริญญาที่สูงขึ้น

การศึกษาที่เป็นอยู่ในกระแสหลัก เน้นให้เห็นความสำคัญของการติดตามความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ยิ่งตามทันมากเท่าไรก็ยิ่งทันสมัยมากเท่านั้น

การศึกษาจึงถูกลดค่าให้เหลือเพียงการติดตาม แล้วเพิ่มค่าได้ตามความรวดเร็วในการติดตามและปริมาณของสิ่งที่ตามทัน จึงต้องลงทุนด้านเทคโนโลยี มีการสร้างเครือข่ายที่ทันสมัย เพียงเพื่อใล้ตามการเปลี่ยนแปลง...

การศึกษาที่มีคุณค่าที่แท้จริง ไม่น่าจะใช้การวิ่งใล้ตามการเปลี่ยนแปลง เพียงเพื่อใล้รู้สึกเหมือนว่าใล้ทันสมัย ไม่ตกยุค

ครู อาจารย์ ไม่น่าจะเป็นเพียงเครื่องมือหรือกลไกในการช่วยป้อนหรือชี้ช่องทางแสวงหาข้อมูล ข่าวสารที่ช่วยใล้ผู้เรียนดูเหมือนจะทันสมัย หรือเรียกใหม่ว่า "ทันสมัยเสมือน" ด้วยการใล้ข้อมูล ข่าวสารที่หยาบและฉาบฉวยใล้ลูกศิษย์

นักเรียน นิสิต นักศึกษา จึงไม่ใช่เป็นเพียงเครื่องรับข้อมูล ข่าวสารที่ "ทันสมัยเสมือน" ปราศจากการกลั่นกรอง สะท้อนความคิด (Reflective Thinking) ทั้งจากุ้สอนและตัวผู้เรียนเอง

การศึกษาที่แท้ จึงมีใ้จำกัดแคบแค่เฉพาะการสอน การบรรยายในห้องเรียน การค้นและคว้จากห้องสมุดหรือแหล่งข้อมูลที่ทันสมัยรูปแบบต่าง ๆ แล้วนำมาทำเป็นรายงาน หรือนำมาเสนอและอภิปรายในห้องเรียน

การศึกษาไม่ใช่การโคลนนิ่ง (Cloning) ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ กรอบความคิด ทฤษฎี หรือระเบียบวิธี และโดยเฉพาะไม่ใช่การโคลนนิ่งความคิด ความเชื่อ ของผู้สอนใ้แก่ผู้เรียน

การใ้การศึกษาในลักษณะวิ่งใล้ใ้ทันการเปลี่ยนแปลง หรือเรียนลัดด้วยการลอก/ถอดแบบหรือโคลนนิ่ง อย่างเก่งก็ใ้ได้แค่รู้เท่า แล้วก็ใ้ต้องคอยตามการเปลี่ยนแปลงเพื่อจะใ้ได้วิ่งใล้ต่อไป

จริง ๆ แล้วการคิดและการใ้การศึกษาแบบนี้ ยิ่งใ้ใ้ ก็ไม่มีทางทันการเปลี่ยนแปลง เพราะคอยแต่จะใล้ใ้ทัน ไม่เคยคิดจะสร้างการเปลี่ยนแปลง ไม่เคยมีสติที่จะหยุดคิดและถามตัวเองว่า จะวิ่งใ้การเปลี่ยนแปลงไปทำไม ใล้ใ้ทันไปเพื่ออะไร

การจะทันการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืนไม่ใช่การพยายามที่จะใล้ใ้ทันการเปลี่ยนแปลง โดยการใ้ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยหรือเรียนลัดด้วยการลอกเลียนแบบ เพราะการเปลี่ยนแปลงไม่เคยหยุดจึงลอกเลียนใ้ไม่ได้ การจะทันการเปลี่ยนแปลงอย่างแท้จริงจึงต้อง **"รู้เท่าทัน"** การเปลี่ยนแปลง ไม่ใช่แค่พยายามจะ **"รู้เท่า"** หรือ **"ใล้ทัน"** การเปลี่ยนแปลง

การวิจัย (วิทยานิพนธ์) ที่ทำกันโดยทั่วไปในระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่เป็นการทำเพื่อใ้จบตามเกณฑ์มากกว่าเป็นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ (Body of knowledge) ไม่ได้ทำเพราะอยากรู้ แต่ทำเพราะอยากจบ เสมือนเป็นการทำการบ้านส่งอาจารย์ ผลการวิจัยที่ออกมาจึงเป็นเพียงข้อมูล (Data) หรือความรู้ระดับเฉพาะ (Particular) ไม่มีความรู้ระดับกฎ (Law) หรือทฤษฎี (Theory) จึงไม่มีองค์ความรู้ใหม่มอบใ้แก่วงวิชาการโดยรวมหรือแม้แต่สาขาวิชาของตนเอง ช่วงเวลาก่อน ระหว่าง และเมื่อทำเสร็จก่อนสอบวิทยานิพนธ์ของบางคนจึงเป็นช่วงเวลาของความทุกข์ทรมาน เต็มไปด้วยความหวาดวิตก

มาช่วยกันทำให้การวิจัยโดยเฉพาะการทำวิทยานิพนธ์เป็นช่วงเวลาแห่งความสุข ถึงแม้ว่าในกระบวนการและขั้นตอนบางช่วงอาจจะยากลำบาก แต่ก็สุขใจที่ใ้ได้ทำ อยากทำเพราะทำทนายใ้รู้ มีครู มีอาจารย์ที่ปรึกษา และกรรมการสอบที่เป็นกัลยาณมิตร จิตสำนึกใหม่ทางการศึกษาและการวิจัยก็มีโอกาสผุดบังเกิด

การเปลี่ยนผ่านทางการศึกษาที่ยิ่งใหญ่จึงต้องสร้างจิตสำนึกใหม่ทางการศึกษา พัฒนาการศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน (และุ้สอน) ใ้เรียนรูเพื่อที่ จะ **"รู้เท่าทัน"** การเปลี่ยนแปลงที่เป็นธรรมชาติของสรรพสิ่ง นำไปสู่การเข้าใจ การยอมรับ และเคารพในตนเอง ผู้อื่น วัฒนธรรมที่แตกต่างและหลากหลาย สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ เพื่อทำให้

ไม่เป็นคน ยึดติด คิดแคบสั้น แต่เป็นคน สติมั่น และข้มแข็ง มีจิตใ้ใหญ่ ใ้ดีงาม และข้มแข็ง เพื่อเป็นแหล่งสร้างเนตตา ปัญญาธรรม

การเปลี่ยนผ่านทางการศึกษาที่ยิ่งใหญ่จึงควรเป็นการศึกษาที่มุ่งสร้างให้เกิดสังคมคุณภาพที่เปี่ยมไปด้วยความรัก ความเมตตา ที่ความดี ความงาม และความจริงเป็นสิ่งเดียวกัน นำให้เกิดสังคมอยู่เย็นเป็นสุข เกิดสันติภาพในโลกได้

**เพราะคนมีสันติในจิตใจ มีความรักเมตตาให้ไม่หมดสิ้น
สันติภาพจึงเติบโตใหญ่ในแผ่นดิน สุขสัมพันธ์ทั่วถิ่น แผ่นดินทอง**

มาช่วยกันสร้างการเปลี่ยนผ่านที่ยิ่งใหญ่ด้วยการช่วยกันสร้างจิตสำนึกใหม่ทางการศึกษา
อาจจะเริ่มจากจุดเล็ก ๆ แต่ยิ่งใหญ่ ด้วยการศึกษาศึกษาเพื่อสร้างและพัฒนาจิตสำนึกใหม่ในตนเอง

ด้วยการเปลี่ยนรหัสการพัฒนา จากที่เน้นตัวเลขทางเศรษฐกิจ เน้นความมั่งคั่ง มาเป็นการเน้น
ความสงบสันติสุขและความมั่นคงของชีวิตและสังคม เปลี่ยนจากการเน้นและให้ความสำคัญกับ
การเรียนรู้และพัฒนามิติด้านนอก มาเป็นการเน้นและให้ความสำคัญกับการเรียนรู้และพัฒนามิติด้านใน
ของมนุษย์ที่มีความสัมพันธ์เป็นหนึ่งเดียวกับสิ่งมีชีวิตอื่น ชุมชน วัฒนธรรม ธรรมชาติและสรรพสิ่ง

จิตตปัญญาศึกษา : รุ่งอรุณแห่งจิตสำนึกใหม่ทางการศึกษา

ทั้งหมดที่กล่าวมาเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดจิตตปัญญาศึกษา (Contemplative Education) และการศึกษารูปแบบอื่น ๆ ที่เน้นการเรียนรู้และการพัฒนาจิตสำนึกด้านในของมนุษย์ได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ในประเทศตะวันตกและทั่วโลก ที่ประเทศไทยก็มีกลุ่มบุคคล องค์กร สถาบันการศึกษา ทั้งของรัฐ เอกชน และ NGO นำแนวคิด แนวปฏิบัติของจิตตปัญญาศึกษามาเผยแพร่ ปฏิบัติ จัดอบรมมากขึ้น ที่มหาวิทยาลัยมหิดล เริ่มเปิดหลักสูตรระดับมหาบัณฑิตเป็นแห่งแรกในประเทศไทย ในปีการศึกษา ๒๕๕๑ คือ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตตปัญญาและการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง มีนักศึกษารุ่นแรก ๑๔ คน ในจำนวนนี้มีทั้งผู้ที่จบปริญญาเอก ปริญญาโท และปริญญาตรีมาเรียนร่วมกัน ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีศูนย์วิจัยและพัฒนาจิตตปัญญาศึกษา คณะครุศาสตร์ และในช่วงเดือนเมษายนถึงกันยายน ๒๕๕๑ ทางศูนย์ฯ ได้ร่วมกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จัดอบรมด้านจิตตปัญญาศึกษาให้แก่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ จำนวน ๒ รุ่น รุ่นละประมาณ ๔๐ คน แต่ละรุ่นมี ๔ หลักสูตร หลักสูตรละ ๓ วัน และในตอนท้ายได้ให้ผู้เข้าอบรม ทั้ง ๒ รุ่น มาประชุมร่วมกันสรุปบทเรียนและแนวทางการขยายผลร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิในกลุ่มโกศล กลุ่มจิตวิวัฒน์ ศูนย์คุณธรรม และตัวแทนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ภายใต้โครงการ “โครงการขับเคลื่อนเครือข่ายคุณธรรมในระบบการศึกษาในระดับอุดมศึกษา : การอบรมภาวะผู้นำทางจิตตปัญญาศึกษาสู่มหาวิทยาลัย”

ความพยายามเริ่มต้นจากการนำแนวคิดและวิธีการทางจิตตปัญญาศึกษามาใช้ในการพัฒนามนุษย์ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของการอบรมที่จัดโดยบุคคลและองค์กรต่าง ๆ การจัดการศึกษาในรูปแบบที่เป็นการศึกษาทางเลือก เช่น ที่โรงเรียนสัจจะไสและที่สถาบันอาศรมศิลป์ รวมถึงการจัดการศึกษาในระบบปกติ เช่น ที่มหาวิทยาลัยมหิดล ต่างล้วนอยู่ในช่วงของการเรียนรู้และพัฒนา จึงถือเป็นรุ่งอรุณของการสร้างจิตสำนึกใหม่ทางการศึกษาที่สมควรได้รับการพิจารณาอย่างจริงจังจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการพัฒนามนุษย์

และเพื่อให้เป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาเกี่ยวกับความหมาย แนวคิด และการปฏิบัติของจิตตปัญญาศึกษา ผู้เขียนขอแนะนำเสนอภาพรวมความเข้าใจกว้าง ๆ ที่ยืดหยุ่น ไม่ตายตัว เกี่ยวกับจิตตปัญญาศึกษา เพื่อให้ผู้สนใจนำไปพิจารณาอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน ดังนี้

จิตตปัญญาศึกษาเป็นการศึกษาที่เน้นและให้คุณค่าในเรื่อง “การเรียนรู้ด้วยใจอย่างใคร่ครวญ” เพื่อเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา (รู้เท่าทัน) มิติ/ปรากฏการณ์ด้านในของมนุษย์ (อารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ...) ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยง (ได้รับผลกระทบจากและมีผลกระทบต่อ) กับมิติ/ปรากฏการณ์ภายนอก (คนอื่น สังคม เทคโนโลยี ระบบนิเวศ...) ผ่านกิจกรรมและกระบวนการที่หลากหลาย มีเป้าหมายก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐานทางความคิดและจิตสำนึกใหม่ เกี่ยวกับตนเองและสรรพสิ่ง ส่งผลสู่การประพฤติปฏิบัติอย่างมีสติและปัญญา มีความรัก ความเมตตาต่อตนเองและสรรพสิ่ง ทั้งในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งและเป็นหนึ่งเดียวกับธรรมชาติ

เกณฑ์วิทยฐานะใหม่...หัวใจอยู่ที่เด็ก : ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กรมพิจารณาให้ผู้ดำรงตำแหน่งและวิทยฐานะผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญเลื่อนเป็นวิทยฐานะผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญพิเศษ

หลักเกณฑ์

๑. คุณสมบัติของผู้รับการประเมินเพื่อเลื่อนเป็นวิทยฐานะผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญพิเศษ ดังนี้

๑.๑ ดำรงตำแหน่งและวิทยฐานะผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับถึงวันที่ยื่นคำขอ

๑.๒ มีภาระงานบริหารการศึกษาเต็มเวลา

๑.๓ ได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบการบริหารและการพัฒนาเขตพื้นที่การศึกษา และมีผลการบริหารและการพัฒนาเขตพื้นที่การศึกษาย้อนหลัง ๒ ปี ติดต่อกันนับถึงวันที่ยื่นคำขอ

๒. การขอรับการประเมิน

๒.๑ ผู้ขอรับการประเมินสามารถขอด้วยตนเอง หรือหน่วยงานราชการเสนอให้พิจารณาได้

๒.๒ ผู้ขอรับการประเมินสามารถขอรับการประเมินได้ปีละ ๑ ครั้ง และให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๖ เดือน แต่ไม่เกิน ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้รับเอกสารครบถ้วน สมบูรณ์ ในกรณีที่ยื่นคำขอไม่แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี ผู้ขอรับการประเมินมีสิทธิขอถอนคำขอที่เสนอไว้เดิม และยื่นคำขอรับการประเมินใหม่ได้ในปีต่อไป

กรณีผู้ที่จะเกษียณอายุราชการให้ยื่นคำขอก่อนที่จะเกษียณอายุราชการไม่น้อยกว่า ๖ เดือน

๓. ผู้รับการประเมินต้องผ่านการประเมิน ๓ ด้าน ดังนี้

๓.๑ ด้านความประพฤติ วินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยพิจารณาจากการมีวินัย การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ความรักและศรัทธาในวิชาชีพและความรับผิดชอบในวิชาชีพ และต้องได้รับการตรวจสอบคุณสมบัติและรับรองจากเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตรวจสอบข้อมูลจากฐานข้อมูลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงาน ก.ค.ศ. สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ประกอบการพิจารณาตามความเหมาะสม

เมื่อผ่านเกณฑ์การประเมินด้านความประพฤติ วินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพแล้ว ให้ประเมินด้านคุณภาพการบริหารและการพัฒนาเขตพื้นที่การศึกษา และด้านผลการบริหารและการพัฒนาเขตพื้นที่การศึกษา

ทั้งนี้ ห้ามผู้ที่มีผลการพิจารณาโทษทางวินัย และหรือจรรยาบรรณวิชาชีพถึงที่สุดแล้ว ถูกลงโทษที่หนักกว่าโทษภาคทัณฑ์ ยื่นคำขอรับการประเมินเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ เว้นแต่ได้พ้นจากระยะเวลาที่โทษกำหนดไว้

สำหรับกรณีถูกลงโทษลดขั้นเงินเดือนในรอบครึ่งปีใดก็ได้ให้ยื่นคำขอรับการประเมินได้ ในรอบครึ่งปีถัดไป

๓.๒ ด้านคุณภาพการบริหารและการพัฒนาเขตพื้นที่การศึกษา โดยพิจารณาจาก

๓.๒.๑ ประจักษ์พยานการบริหารเขตพื้นที่การศึกษา

๓.๒.๒ รายงานการประเมินตนเองด้านการบริหารและพัฒนาระบบเขตพื้นที่การศึกษา (Self Assessment Report) รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมาย อย่างน้อย ๑ ปีการศึกษา

๓.๓ ด้านผลการบริหารและการพัฒนาเขตพื้นที่การศึกษา โดยพิจารณาจาก

๓.๓.๑ ผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา คะแนนผลการทดสอบระดับชาติ (O-net, A-net, NT) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในเขตพื้นที่การศึกษา อย่างน้อย ๒ ปีการศึกษา

๓.๓.๒ รายงานการวิจัยสถาบันที่เกิดจากการศึกษาวิจัยเขตพื้นที่การศึกษาของตน ซึ่งนำไปใช้ในการบริหารเขตพื้นที่การศึกษา แล้วจนประสบผลดี ยิ่ง ที่เป็นความรู้ใหม่ สามารถเป็นแบบอย่างได้ อย่างน้อย ๑ ชิ้น

๓.๓.๓ นวัตกรรมและรายงานการพัฒนา นวัตกรรม การบริหารเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งนำไปใช้ในการบริหารเขตพื้นที่การศึกษา แล้วจนประสบผลดี ยิ่ง ที่เป็นความรู้ใหม่ สามารถเป็นแบบอย่างได้ อย่างน้อย ๑ ชุด

๔. เกณฑ์การตัดสิน

ผู้ที่ได้รับการพิจารณาเลื่อนเป็นวิทยฐานะผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญพิเศษต้องมีผลการประเมินของคณะกรรมการเป็นเอกฉันท์ โดยมีผลการประเมินแต่ละด้าน ดังนี้

๔.๑ ด้านความประพฤติ วินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์ผ่านและเป็นแบบอย่างที่ดี

๔.๒ ด้านคุณภาพการบริหารและการพัฒนาเขตพื้นที่การศึกษา ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐

๔.๓ ด้านผลการบริหารและการพัฒนาเขตพื้นที่การศึกษา ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐

๕. การพิจารณาอนุมัติผลการประเมิน ให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้อนุมัติ สำหรับผู้ที่ยื่นคำขอในช่วงวันที่ ๑-๓๐ เมษายน ให้มีผลไม่ก่อนวันที่ ๑ พฤษภาคม ของปีต่อไป หรือผู้ที่ยื่นคำขอในช่วงวันที่ ๑-๓๑ ตุลาคม ให้มีผลไม่ก่อนวันที่ ๑ พฤศจิกายนของปีต่อไป

ในกรณีที่เอกสารไม่ครบถ้วน สมบูรณ์ ให้มีผลไม่ก่อนวันที่สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้รับเอกสารตามที่กำหนดครบถ้วน สมบูรณ์

๖. เมื่อ ก.ค.ศ. พิจารณาผลการประเมินและมีมติเป็นประการใดแล้วให้เป็นที่สุด

วิธีการ

๑. การประเมินด้วยวิธีปกติ ให้ผู้ขอรับการประเมินดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ ให้ยื่นคำขอด้วยตนเองพร้อมเอกสารตามข้อ ๑.๓ ต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติและรับรองแล้วส่งสำนักงาน ก.ค.ศ. ในช่วงวันที่ ๑-๓๐ เมษายน หรือในช่วงวันที่ ๑-๓๑ ตุลาคม

๑.๒ ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตรวจสอบคุณสมบัติและรับรองความประพฤติ วินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพว่า ผู้ขอรับการประเมินไม่อยู่ในระหว่างถูกลงโทษทางวินัย และหรือจรรยาบรรณวิชาชีพ เว้นแต่โทษภาคทัณฑ์ และเป็นผู้มีความเหมาะสมที่จะได้รับการประเมินเพื่อให้เลื่อนวิทยฐานะ

๑.๓ ให้ผู้รับการประเมินส่งเอกสาร อย่างละ ๑ ชุด ดังนี้

๑.๓.๑ ประจักษ์พยานการบริหารเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๓.๒ รายงานการประเมินตนเองด้านการบริหารและการพัฒนาเขตพื้นที่การศึกษา (Self Assessment Report) รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมาย อย่างน้อย ๑ ปีการศึกษา

๑.๓.๓ รายงานการวิจัยสถาบันที่เกิดจากการศึกษาวิจัยเขตพื้นที่การศึกษาของตน ซึ่งนำไปใช้ในการบริหารเขตพื้นที่การศึกษาแล้วจนประสบผลดีเยี่ยม ที่เป็นความรู้ใหม่ สามารถเป็นแบบอย่างได้ อย่างน้อย ๑ ชิ้น

๑.๓.๔ นวัตกรรมและรายงานการพัฒนานวัตกรรม การบริหารเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งนำไปใช้ในการบริหารเขตพื้นที่การศึกษาแล้วจนประสบผลดีเยี่ยม ที่เป็นความรู้ใหม่ สามารถเป็นแบบอย่างได้ อย่างน้อย ๑ ชุด

๑.๓.๕ ผลงานอื่นที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

๑.๓.๖ สำเนาทะเบียนประวัติข้าราชการ (ก.พ.๗) ที่มีการรับรองโดยผู้บังคับบัญชา

๑.๔ ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตรวจสอบเอกสารตามข้อ ๑. แล้วส่งสำนักงาน ก.ค.ศ. เพื่อส่งคณะกรรมการประเมิน

๑.๕ ให้ ก.ค.ศ. ตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๓ คนต่อผู้ขอ ๑ ราย เป็นกรรมการประเมิน

๒. การประเมินด้วยวิธีพิเศษ สำหรับผู้ที่มีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ข้อ ๑.๑ ให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ ให้ยื่นคำขอด้วยตนเอง หรือหน่วยงานราชการเป็นผู้ยื่นคำขอพร้อมเอกสารตามข้อ ๑.๓ ที่สำนักงาน ก.ค.ศ. ในช่วงวันที่ ๑-๓๐ เมษายน หรือในช่วงวันที่ ๑-๓๑ ตุลาคม

๒.๒ ให้สำนักงาน ก.ค.ศ. พิจารณารับคำขอตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๒.๓ ให้ ก.ค.ศ. ตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๕ คน ต่อผู้ขอ ๑ ราย เป็นกรรมการประเมิน

๓. ให้คณะกรรมการประเมิน ดำเนินการประเมินด้านความประพฤติ วินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยพิจารณาจากคำรับรองของผู้บังคับบัญชา และประวัติผู้รับการประเมินเกี่ยวกับการกระทำความผิดวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ หรือมีมลทินมัวหมองต่าง ๆ จากฐานข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา สำนักงาน ก.ค.ศ. และสำเนาทะเบียนประวัติข้าราชการ (ก.พ.๗) ตามที่เห็นสมควร หากผ่านเกณฑ์การประเมิน ให้ทำการประเมินด้านคุณภาพการบริหารและการพัฒนาเขตพื้นที่การศึกษา และด้านผลการบริหารและการพัฒนาเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป

๔. การประเมิน ให้ประเมินตามแบบที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๕. คณะกรรมการประเมินอาจให้ผู้รับการประเมินตอบข้อซักถามใด ๆ เพิ่มเติมด้วยก็ได้

๖. เมื่อคณะกรรมการประเมินแล้วให้ส่งผลการประเมินให้สำนักงาน ก.ค.ศ. เพื่อสรุปผลการประเมินเสนอ ก.ค.ศ. พิจารณา

๗. กรณีไม่อนุมัติ ผู้ขอสามารถส่งคำขอรับการประเมินครั้งใหม่ได้ในปีต่อไป

๘. กรณีอนุมัติ ให้เสนอผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ พิจารณา ดำเนินการบรรจุและแต่งตั้ง แล้วส่งคำสั่งให้สำนักงาน ก.ค.ศ. ภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันออกคำสั่ง

ฉบับหน้าติดตามเรื่องการพิจารณาให้ผู้ดำรงตำแหน่งและวิทยฐานะ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีและเลื่อนวิทยฐานะ

การประกวดเรียงความ สถานศึกษาในดวงใจ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ขอเชิญ นักเรียน นิสิต นักศึกษา บัณฑิตศึกษา ส่งเรียงความเข้ามาประกวด ซึ่งแบ่งหัวข้อเรื่องเป็น ๓ หัวข้อ ตามระดับการศึกษา ดังนี้

๑. โรงเรียนในดวงใจ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประถมศึกษา

- ▶ รางวัลชนะเลิศ ระดับประถมศึกษา ได้รับทุนการศึกษา จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท พร้อมใบประกาศเกียรติคุณ
- ▶ รางวัลรองชนะเลิศ ระดับประถมศึกษา ได้รับทุนการศึกษา จำนวน ๕,๐๐๐ บาท พร้อมใบประกาศเกียรติคุณ
- ▶ รางวัลชมเชย ระดับประถมศึกษา ได้รับใบประกาศเกียรติคุณ

๒. โรงเรียนในดวงใจ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มัธยมศึกษา

- ▶ รางวัลชนะเลิศ ระดับมัธยมศึกษา ได้รับทุนการศึกษา จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท พร้อมใบประกาศเกียรติคุณ
- ▶ รางวัลรองชนะเลิศ ระดับมัธยมศึกษา ได้รับทุนการศึกษา จำนวน ๕,๐๐๐ บาท พร้อมใบประกาศเกียรติคุณ
- ▶ รางวัลชมเชย ระดับมัธยมศึกษา ได้รับใบประกาศเกียรติคุณ

๓. วิทยาลัยในดวงใจ ด้านการอาชีวศึกษา

- ▶ รางวัลชนะเลิศ ด้านการอาชีวศึกษา ได้รับทุนการศึกษา จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท พร้อมใบประกาศเกียรติคุณ
- ▶ รางวัลรองชนะเลิศ ด้านการอาชีวศึกษา ได้รับทุนการศึกษา จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท พร้อมใบประกาศเกียรติคุณ
- ▶ รางวัลชมเชย ด้านการอาชีวศึกษา ได้รับใบประกาศเกียรติคุณ

๔. มหาวิทยาลัยในดวงใจ ระดับการอุดมศึกษา

- ▶ รางวัลชนะเลิศ ระดับการอุดมศึกษา ได้รับทุนการศึกษา จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท พร้อมใบประกาศเกียรติคุณ
- ▶ รางวัลรองชนะเลิศ ระดับการอุดมศึกษา ได้รับทุนการศึกษา จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท พร้อมใบประกาศเกียรติคุณ
- ▶ รางวัลชมเชย ระดับการอุดมศึกษา ได้รับใบประกาศเกียรติคุณ

สนใจส่งบทความเข้าประกวดได้ตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ความยาวไม่เกิน ๓ หน้ากระดาษ A ๔ ขนาดตัวอักษรเท่ากับ ๑๖ ส่งมายังกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา (กสส.) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ชั้น ๒๔ อาคารพญาไท พลาซ่า เลขที่ ๑๒๘ ถนนพญาไท แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐ หรือติดต่อสอบถามได้ที่ ๐ ๒๒๑๖ ๓๙๕๕ ต่อ ๑๘๐